SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:2652

av Willhelm Sundman (L)

Gör Lindesbergs lasarett till beredskapssjukhus

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör säkerställa att Lindesbergs lasaretts förutsättningar att utvecklas till beredskapssjukhus med bibehållen och utvecklad akutkirurgis förmåga prövas inom det fortsatta nationella arbetet med beredskapssjukhus och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges sjukvård behöver kunna möta de påfrestningar som höjd beredskap och krig innebär. Många skadade kan behöva behandling samtidigt som befolkningens övriga vårdbehov kvarstår. För att klara detta behöver vårdkapaciteten stärkas och befintliga sjukhus ges förutsättningar att bidra till totalförsvaret. Det fortsatta arbetet med beredskapssjukhus bör därför ta till vara relevanta resurser i hela landet.

I propositionen Totalförsvaret 2025–2030 framhåller regeringen behovet av stärkt kapacitet inom bland annat akutsjukvård, operationssjukvård och intensivvård. Regeringen har även gett Socialstyrelsen i uppdrag att påbörja en pilot för beredskapssjukhus. Arbetet ska ligga till grund för utveckling av motsvarande förmåga vid ytterligare sjukhus. Det är en viktig del av uppbyggnaden av Sveriges civila försvar.

Den nationella planeringen har identifierat särskilda behov i norra Sverige, på Gotland och längs ostkusten. Samtidigt bör en fortsatt utvecklingen omfatta en bedömning av vilka kompletterande resurser som behövs i andra delar av landet.

Sjukhus som kan avlasta hårt belastade vårdenheter och bidra till en sammanhängande vårdkedja kan fylla en viktig funktion även utanför de först prioriterade områdena.

Lindesbergs lasarett i Örebro län bör prövas för ett sådant uppdrag. Lasarettet har verksamhet inom bland annat akutsjukvård, medicin, kirurgi, ortopedi, anestesi och intensivvård. Här finns också diagnostik och erfarenhet av planerad operationsverksamhet. Dessa verksamheter utgör en grund för att bedöma sjukhusets möjliga bidrag till totalförsvarets sjukvårdsberedskap.

Prövningen bör omfatta hur Lindesbergs lasarett kan samverka med Universitetssjukhuset Örebro, Karlskoga lasarett och andra berörda vårdenheter. Det kan handla om att ta emot patienter för att frigöra kapacitet vid andra sjukhus eller att efter nödvändiga förstärkningar bidra till omhändertagandet av fler skadade. Uppgifterna behöver utformas utifrån den samlade totalförsvarsplaneringen och förutsättningarna för bemanning, sjuktransporter och fortsatt vård.

En central del av prövningen bör vara hur akutkirurgis förmåga kan bibehållas och utvecklas vid Lindesbergs lasarett. Förmågan att operera akut sjuka och skadade kräver personal med rätt kompetens på plats, fungerande operationsverksamhet och tillgång till anestesi, diagnostik och vård efter ingreppet. Dessa delar behöver fungera tillsammans och kunna förstärkas när behoven ökar.

Ambitionen bör vara att ett breddat beredskapsuppdrag skapar långsiktiga förutsättningar för akutkirurgin att finnas kvar i Lindesberg. Kompetensen behöver upprätthållas genom kliniskt arbete, utbildning och övning redan i fredstid. Prövningen bör därför klargöra vilken löpande verksamhet och bemanning som behövs för att sjukhuset ska kunna fullgöra en sådan uppgift under höjd beredskap och krig.

Region Örebro län har beslutat om en stegvis förändring av det akuta kirurgiska patientflödet vid Lindesbergs lasarett. Det gör det särskilt angeläget att bedöma verksamhetens betydelse även ur ett långsiktigt beredskapsperspektiv. Konsekvenserna av förändrade patientflöden och förändrad bemanning behöver ingå i bedömningen av vilken förmåga som kan upprätthållas och utvecklas vid sjukhuset.

För norra Örebro län är lasarettet och tillgången till akut vård en viktig del av tryggheten. Ett breddat uppdrag skulle kunna förena denna betydelse med ett större bidrag till Sveriges totalförsvar. Vilka uppgifter sjukhuset får måste samtidigt grundas på nationella behov, medicinska förutsättningar och en hållbar personalförsörjning.

Även om regionen ansvarar för sjukvårdens organisation behöver staten tydliggöra vilka ytterligare behov som följer av den nationella beredskapsplaneringen. Prövningen bör därför genomföras i samverkan med Region Örebro län och omfatta bemannade vårdplatser, kompetensförsörjning, lokaler, utrustning, driftsäkerhet och försörjning. Den behöver också klarlägga vilka investeringar och löpande resurser ett beredskapsuppdrag skulle kräva.

Regeringens uppdrag till Socialstyrelsen omfattar möjligheten att ersätta kostnader inom piloten för förmåga som behöver upprätthållas i fredstid. Om Lindesbergs lasarett bedöms lämpligt för en särskild beredskapsuppgift behöver ansvar och långsiktig finansiering tydliggöras. Statliga beredskapsbehov bör förenas med förutsättningar att upprätthålla den kapacitet som uppdraget kräver.

Regeringen bör därför säkerställa att Lindesbergs lasaretts förutsättningar att utvecklas till beredskapssjukhus med bibehållen och utvecklad akutkirurgis förmåga prövas inom det fortsatta nationella arbetet.

Willhelm Sundman (L)